

TEDENSKA SLIKE

PRILOGA

DOMOVINI

Leto XV.

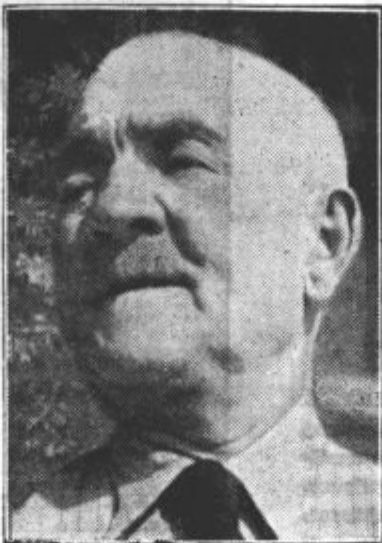
V Ljubljani, dne 3. avgusta 1939

Št. 31

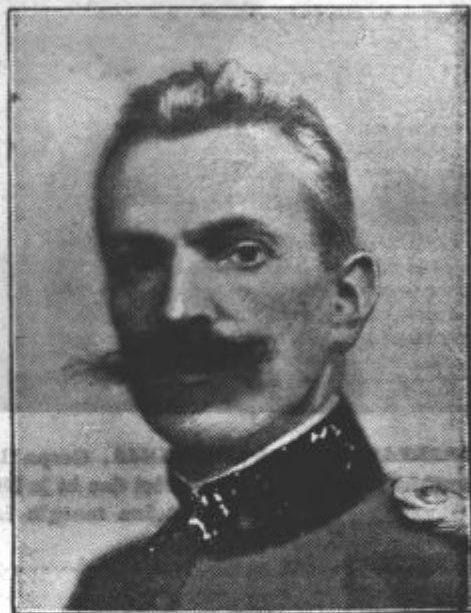

KRALJEVA RODBINA MED NAML. Pretekli teden je prispela iz Milana na južnem Jadranu, kjer je bila doslej na počitnicah, na Bled Nj. Vel. kraljica Marija. Pripeljala se je iz Splita z dvornim vlakom. Na kolodvoru so Nj. Vel. kraljico počakali in pozdravili Nj. Vel. kralj Peter II. in člani dvornega spremstva. Kljub kasni uri se je pred kolodvorom in na Bledu zbrala velika množica ljudi, ki je prirejala Nj. Vel. kraljici in kralju prisrčne manifestacije. Bled je tudi to pot govoril v imenu vse Slovenije, ki s srčno radostjo pozdravlja priljubljeno mater svojega mladega vladarja ob njenem prihodu v blejsko poletno prestolnico.

JAKOB BAJT 70 LETNIK. Čvrst in mladostno čil slavi te dni v krogu svojih otrok sedemdesetletnico življenja upokojeni nadzornik trgovine z lesom g. Jakob Bajt. Jubilar, ki je bil posebno pred in med vojno znana osebnost širom Pohorja, je čvrsta kraška korenina, rojen 24. julija 1869. v Uncu pri Rakeku. V mladosti se je izobrazil v lesni stroki ter vstopil kot mlad fant v službo pri zdaj že pokojnem dežel. poslancu Antonu Kobiju, kjer je kot vodja in nadzornik številnih Kobijevih lesnih podjetij deloval preko 40 let. Slavljenec pa je bil tudi eden onih predvojnih mož, ki ob naši takratni narodnostni severni meji niso klonili glave, ampak so z žilavo vztrajnostjo kiljubovali nasprotnikom. V prav tako narodnem duhu je vzgojil tudi svoje številne otroke. Še mnogo let sreče in zadovoljstva!

General Maister 5 let mrtev

Dne 26. julija 1934. je na Uncu, kamor je zahajal na poletni odmor, nepričakovano umrl mariborski junak general Maister.

Kratek čas je temu, in vendar, kaj vse se je med tem v svetu spremenilo! Še pri nas so se nekateri zbal za naše ozemlje, kakor da nam je general Maister mejnik preslabo zasedal. Pa ni temu tako, le mi smo bili slabi stražarji, ker dopuščamo, da nam jih drugi izpodkopavajo.

O, da bi bil še med nami klicar naših meja! On, ki je zbral v pravem trenutku ves pravicoljubni narod pod svojo zastavo, nam jasno pokazal našo staro pravdo in vili v naša srca toliko poguma, da se nismo strašili ne žrtev ne trpljenja, temveč smo trdno verovali v končni uspeh in — zmagali.

Nimamo ga več. Toda, kakor ni Prešeren za nas umrl in tudi Slomšek ne, tako ne sme biti za nas mrtev general Maister, da nas bo še iz groba ven bodril in vodil. Kajti več kakor armada živih premore včasih armada mrtvih s svojim nekdanjim zgledom in s svojo duhovno močjo.

Zato potrebujemo generala Maistra in ga bom potrebovali tako dolgo, dokler se ne bo mogla pravica sama braniti in bo morala imeti varuha; tako dolgo, dokler bodo na svetu ljudje, ki poželjivo gledajo na tujo last, dokler se bo dal naš človek omamiti lepim besedam in zunanjemu blešku in se ne bo trdno vkoreninil v domačih tleh; tako dolgo, dokler ne bo v dnu duše spoznal, da je domovina samo ena in da daje samo njena svoboda tist ozračje, v katerem edino uspeva naša kulturna rast.

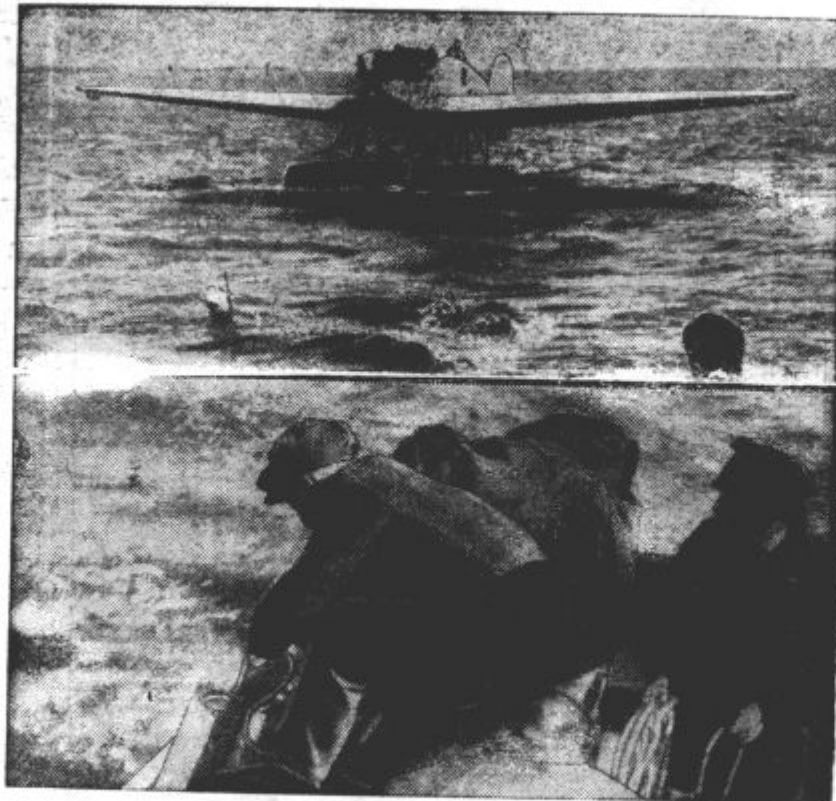
Zato pa ne govorimo: Nekoč je živel general Maister, temveč recimo: Še zdaj živi general Maister v naših srcih. Večna mu slava in neminljiv spomin!

Najnovejše

križem sveta

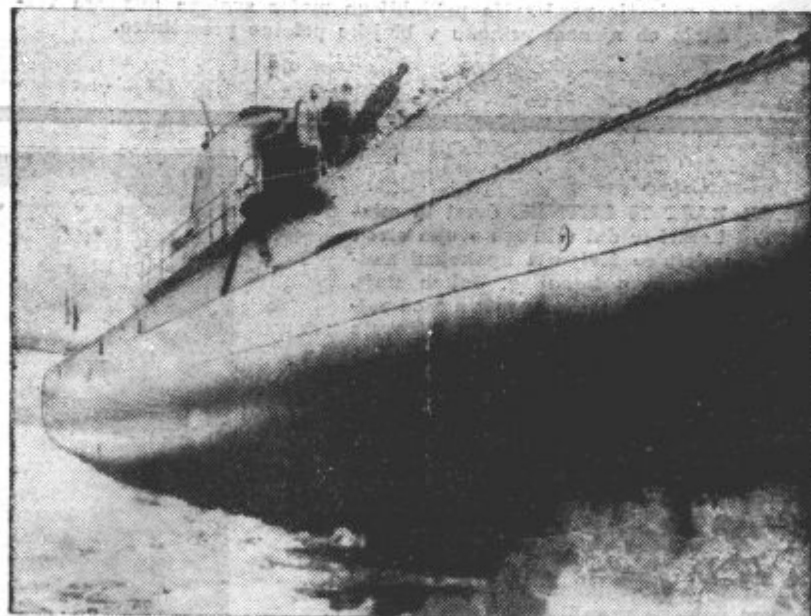
NAJSTAREJŠA FRANCOZINJA. Gospa Leube iz Capbretona je pred kratkim slavila svoj 107. rojstni dan in je bila kot najstarejša Francozinja deležna mnogih časti.

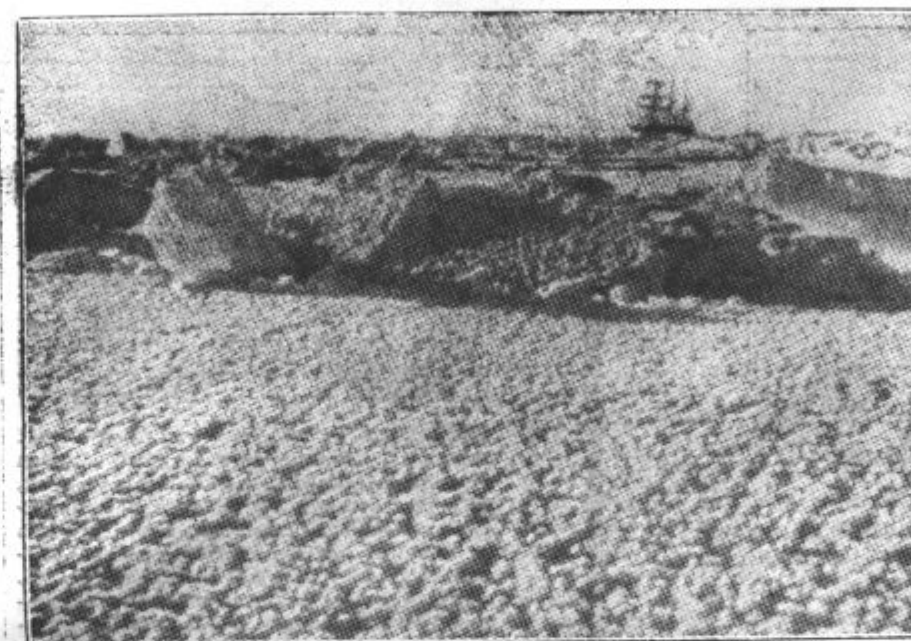
TIHOTAPSTVO S PODMORNICAMI. V deželo brezmejnih možnosti se lahko pripelješ celo pod vodo, če ti oblasti niso izstavile potnega lista. V Združene države vtihtaplajo najraje tobak, mamila in celo ljudi, pri čemer uporabljajo najmodernejša prometna sredstva. — Slika zgoraj: Ameriško carinsko letalo je prepoznalo pristalo, ker se je tihtapska podmornica skoraj že popolnoma potopila. Spodaj: s tihtapskega motornega čolna premeščajo bago in ljudi na tihtapsko podmornico.

TURŠKE — VOJNE PILOTKE. V London je priletelo krdo šestih turških vojnih letal. Ta dogodek je zbudil v javnosti posebno pozornost, ker je imela priliko, da prvič vidi turške vojne pilotke. Te so namreč pripeljale letala v London. Fotografu je uspelo, da je štiri izmed njih pregovoril, da so se mu dale fotografirati.

FRANCIJA NOČE NA NOBEN NAČIN ZAOSTAJATI. Izjavila je, da hoče imeti tako močno vojno mornarico, da bo prekašala italijansko in nemško skupaj. Na sliki splovitev podmornice najnovejše vrste »Aurora« v Londonu.

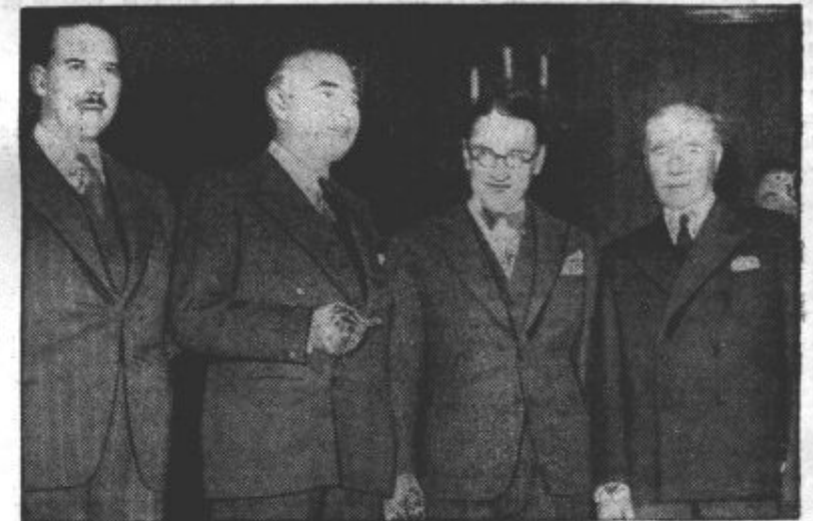

OZEMLJE OKROG JUŽNEGA TEČAJA BO NASELJENO. Nova ameriška odprava v Antarktiko, kakor zovemo ozemlje okoli južnega tečaja, ki jo bo vodil admiral Byrd in ki naj zagotovi Zedinjenim državam pravico do tega šestega dela sveta, krene na pot v začetku oktobra. Ameriški kongres je izglasoval 340.000 dolarjev, zasebniki pa so dali ekspediciji na razpolago 300.000 dolarjev. S tem je odprava gnotno dodatno preskrbljena. Amerika uveljavlja svoje pravice do zemlje južno od Hornovega rtiča, čeprav si laste to ozemlje tudi Anglija, Norveška in druge države. Pravi vzrok zasedbe Antarktike bo najbrž ta, da so tam bogata ležišča dragocenih rudnin. Byrd hoče naseliti v Antarktidi prve koloniste na treh krajih, izmed katerih bo vsaj imel 22 mož posadke. Ti se bodo vsako leto menjavali. Tako hoče Amerika podpreti svoje iz odkritja in raziskanja antarktičnega ozemlja izvirajoče pravice, tudi s pravo zasedbo. Slika nam kaže značilno ledno tvorbo pri južnem tečaju.

Admiral Byrd

ANGLESKI VOJNI MINISTER V FRANCJI. Te dni je obiskal Pariz angleški vojni minister Bellsha. Od leve proti desni: Guy de la Chambre, Bellsha, francoski minister za mornarico Campinchi in general Gamelin.

POLJSKI POSLANIK V LONDONU grof Racynski na povratku iz zunanjega ministertva v Londonu.

RUSKE SPORTNICE. Učenke neke moskovske šole za telesno vzgojo izvajajo vaje na prostem.

ATENTATI IRSKIH NASILNEŽEV SO ZAHTEVALI PRVO SMRTHO ŽRTEV. Med tem, ko so v londonskem parlamentu pripravljali novi zakon, ki naj z vso strogostjo ustavi atentatorsko in zločinsko delo irskih nasilnežev, se je zgodil nov atentat v londonski železniški postaji King Cross. Slika nam kaže razdejanje po tem bombnem atentatu, ki je zahteval, kakor običajno med nedolžnimi ljudmi, petnajst ranjenih in prvič tudi smrtno žrtev.

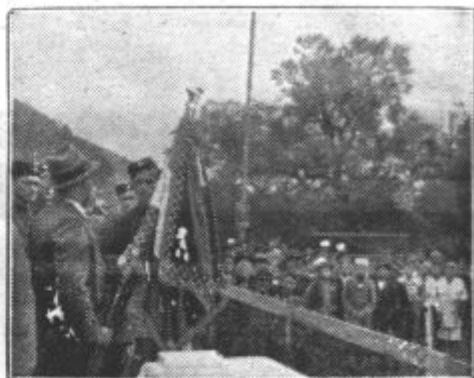
Tedenska kronika

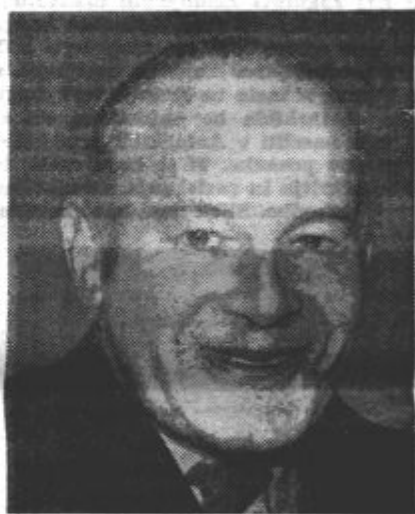
80-LETNICA KRANJČEVE MAME. Nedavno je dopolnila splošno spoštovana posestnica v Kapli pri Sv. Juriju ob Taboru ga. Marija Dolinškova, znana pod imenom Krajučeva mama, vsa čila in krepka 80. leto svojega življenja. Jubilantka je doma od Sv. Jurija ob Taboru. Dičila jo izredna marljivost, odločna nacionalna zavest in kremenit značaj. Njen mož Jakob, s katerim je živela v vzornem zakonu, je umrl pred dvema letoma v starosti 85. let. Svoje otroke sta vzgojila v strogo narodnem in naprednem duhu. Sinova Jakob in Ivan živita v Ameriki, Jože gospodari na posestvu svojih staršev v Kapli, sin Franc živi v Celju, najmlajši sin Karel služi kot kapetan I. razreda v Sarajevu, hčerka Ivana je poročena v St. Pavlu pri Preboldu, hčerka Pavla v Trbovljah, hčerka Marija pa v Ljubljani. Dolinškova rodbina v Kapli je že dolgo vrsto let zvesta naročnica »Domovine«. Ugledni narodni ženi iskreno čestitamo k 80-letnici in ji želimo še dolgo vrsto let krepkega zdravja in neskaljenega zadovoljstva!

SVOJEVRSTEN JUBILEJ. Na dan sv. Ano je obhajala svoj 91. rojstni dan in god znana napredna, skoraj bi rekli najstarejša nacionalna žena v Ljubljani, gospa Ana Prijatelj. Stanuje na Ljubljanskem gradu v istem stanovanju polnih 40 let. Vidi se ji, in tudi sama vedno trdi, da je zdrava, vesela in zadovoljna. Poleg omenjenih jubilejev pa slavi »naša mama« tudi 4-kratno poroko z istim možem. Leta 1871 se je na Veseli gori poročila s pok. Antonom Prijatelj, sodn. oficialom v Ljubljani, nato sta leta 1896 obhajala srebrno poroko, leta 1921 zlato in leta 1932 biserno poroko. Tri mesece kasneje je umrl njen mož v 92. letu starosti. V zakonu se jima je rodilo 9 otrok. Prijateljevi mami želimo še mnogo, mnogo let zdravja, veselja in zadovoljstva.

SOKOLSKI PRAZNIK V PLANINI PRI RAKEKU. Zadnjič smo poročali o zboru obmejnega sokolstva v Planini pri Rakeku, ki je bil združen z razvitjem prapora domačega sokolskega naraščaja. Krstu prapora je kumoval predsednik ljubljanskega pododbora Združenja vojnih dobrovoljcev prof. Josip Jeras in slavlju je prisostvovala deputacija dobrovoljcev. Slika nam kaže slovesni trenutek po razvitju, ko se dobrovoljski prapor pozdravlja z novim praporom sokolskega naraščaja.

ANGLEŠKI NOVINAR STEPHEN KING, HALL je zbudil po svetu velikansko pozornost in v Nemčiji veliko ogorčenje s svojimi pismi na nemško prebivalstvo, v katerih mu razlaga politični položaj z angleškega stališča. Njegovi zaupniki vtihotaplajo ta pisma v deset tisočih izvodih v Nemčijo, kjer jih prejemajo ugledne osebnosti iz vseh krogov.

VOJNI MINISTER MED REKRUTI. Za Anglijo je vprašanje rekrutov postalo bolj življenjsko vprašanje nego nemara v katerikoli drugi deželi. Vlada mu mora po sili posvečati več svojega časa in zanimanja nego v deželah, kjer imajo obvezno vojaško dolžnost že oddavna in kjer se rekrutiranje vrši bolj ali manj samo po sebi. Na sliki vidimo vojnega ministra Horo Belisho, ki ogleduja oprave novincev,

RAZSTAVA PRILJUBLJENIH ŽIVALI. Učenci in učenke neke angleške podeželske šole so pred kratkim priredili razstavo svojih najljubših živali, pri čemer so bile zastopane vse mogoče živali od zlatih ribč do sviloprejk. Deklica na naši sliki je privedla svoje jagnje na razstavo in da bi živalca ne trpela gladi, je vzela tudi steklenico z mlekom s seboj.